

Oude Kerk, 16 april 2022

Stille Zaterdag: Paaswake
ds. Johan Meijer

gelezen: Genesis 2: 4-13; Exodus 14: 15- 15: 1; Jesaja 55: 1-11; Ezechiël 36: 24-28

titel: levensboom: wortelend in levend water

overdenking

*gemeente van de Opgestane Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God,*

En God schiep het bomenbos, samen met struiken en bloeiende planten en noemde het Paradijs, de lusthof van den beginne,

*De Eeuwige God legde in het oosten, in Eden, een tuin aan en daarin plaatste Hij de mens die Hij had gemaakt. Hij liet uit de aarde allerlei bomen opschieten die er aantrekkelijk uitzagen, met heerlijke vruchten. In het midden van de tuin stonden de levensboom en de boom van de kennis van goed en kwaad.
Er ontspringt in Eden een rivier die de tuin bevloeit.*

Zo vertelt ons een verhaal over het begin, woorden uit wat genoemd is: Het tweede scheppingsverhaal. Ouder dan de meer bekende woorden uit Genesis 1 is deze tekst uit Genesis 2. Het beeld van God als formeerder, vooral als het om de mens gaat.

Toen maakte de Eeuwige God de mens. Hij vormde hem uit stof, uit aarde, en blies hem levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen.

Stof van de aarde, de adama, de bloedrode aarde, het is als terracotta klein, waaruit de mens geboetseerd werd. God als beeldhouwend kunstenaar die kunstig de mens schiep. En Adam werd zijn naam: naar Adama, de bloedrode aarde. Het is daarom dat de gedachtenisblaadjes in onze gedachtenisroos gemaakt zijn van ongebakken, terracotta klei, verwijzend naar de Adama en naar Adam, de mens.

Adam liep rond in die prachtige tuin, die wij ook Paradijs noemen, keek zijn ogen uit, tussen dat prachtige bomenbos, het nog naamloze dierenrijk – geef ze maar namen – en alles wat groeit, bloeit, en vloeit.

Wat er vloeide was levend water uit een heldere rivier, ontsprongen uit Eden, een rivier die de tuin bevloede en leven gaf. Levend water waarin alle gewas, inclusief het bomenbos in geworteld was. En dan kun je groeien, als je geworteld bent in levend water, waar je drinken kon, zo van de bron.

De prachtigste Waterpsalm van Michaël Steehouder begint zo, net als het Psalmenboek, Psalm 1: Een boom geplant aan levend water, wortels in de bron van leven. U laat mij rusten aan beken vol helder water. Zoals een hert reikhalst naar stromend water, zo ik naar U, zoals een dorstig land bevloeit moet met water en vruchtbaar wordt.

Net als de bomen en al het groeiend, bloeiend, vruchtgevend gewas, kunnen ook wij niet zonder water, het is een eerste levensbehoefte, wie uitdroogt sterft, vocht is het eerste en laatste dat ons doet leven, vruchtwater voor onze geboorte en dat laatste drupje bevochtiging van de lippen, vlak voor de laatste adem uitgeblazen wordt. Volgens het lijdensevangelie van Johannes wat 'Mij dorst', 'Ik heb dorst' het laatste voordat Hij 'Het is volbracht' zei en de geest gaf.

Zolang er sprake is van lichamenlijk leven, of het nu om het groene gewas, inclusief bomen gaat, of om al wat dierlijk wordt genoemd, te land, ter zee of in de lucht, of om de Adam, man of vrouw, zonder water kunnen wij niet. Anders sterven wij, het lot dat zovelen op aarde beschoren is.

En onze ziel, onze levensadem, onze kern, ons wezen, zonder levend water kan het niet. Als Jezus zegt: "Ik ben het levend water" zegt Hij dat wij zonder niet kunnen voor onze ziel, ons wezen, onze kern. En precies dat wordt met Pasen tot leven gewekt. En precies dat wordt tot uitdrukking gebracht in wat we hoorden uit de Schrift, de tintelfrisse nieuwe woorden, die alle schepping zijn:

Er ontspringt in Eden een rivier die de tuin bevloeit; Toen hield Mozes zijn arm boven de zee. En de Eeuwige liet de zee terugwijken, de dood, gesymboliseerd door de het ondrinkbare water van de zee wijkt; Hierheen! Hier is water voor ieder die dorst

heeft!, spreekt de profeet tot de verdorsten en verdorden; Ik zal zuiver water over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is.... Spreekt een andere profeet.

En zo zij ieder van ons gegund, dorstigen, verdorden, behoeftigen en ontwortelden om opnieuw te wortelen in levend water, de rivier die ontsprongen is uit de oerbron, die God is, nieuw wortelen in geloof en vertrouwen, nieuwe wortelen als een levensboom, die in alle glorie mag groeien, bloeien en vrucht dragen in dat zelfde bomenbos van God, het Paradijs, waar de Boom des Levens, Jezus Christus, de ware Levensboom in het midden staat. De Opgestane is het midden; Hij die door het water van de dood gegaan is, de zee die droogviel, Hij is het die ons voedt en laaft, doe herleven en hernieuwen. Want Hij is waarlijk opgestaan, het Levend Water voor ons allemaal.

Amen